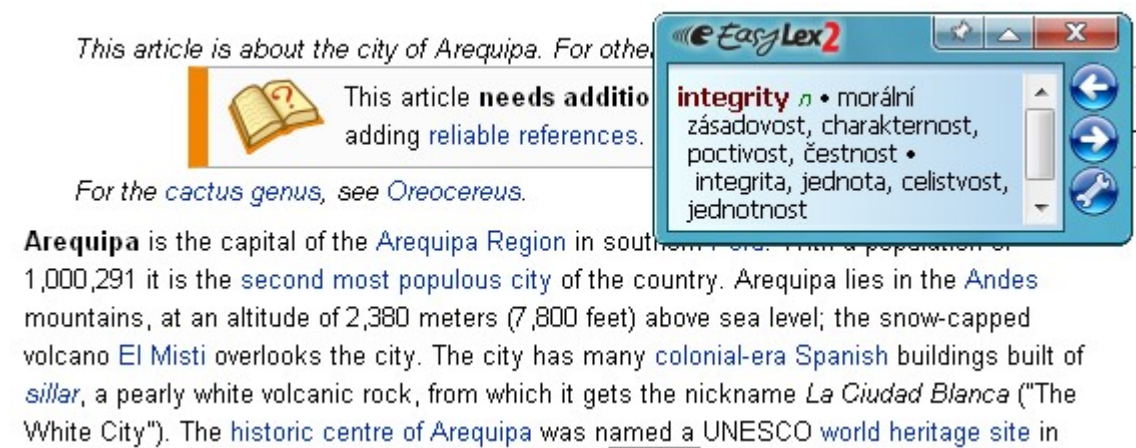

Angličtina a němčina pod rozhraním Lingea EasyLex2

Ing. Miroslav HEROLD, CSc.

Se slovníky EasyLex nakladatelství Lingea se mohli návštěvníci Jeronýmových výstav setkat již v minulosti. Na Jeronýmovi 2008 byly k vidění poprvé s inovovaným rozhraním EasyLex2 (dále jen EL2).

Obr. 1

Slovník EasyLex2 v minimalizovaném tvaru – nejvhodnější při čtení z prohlížeče

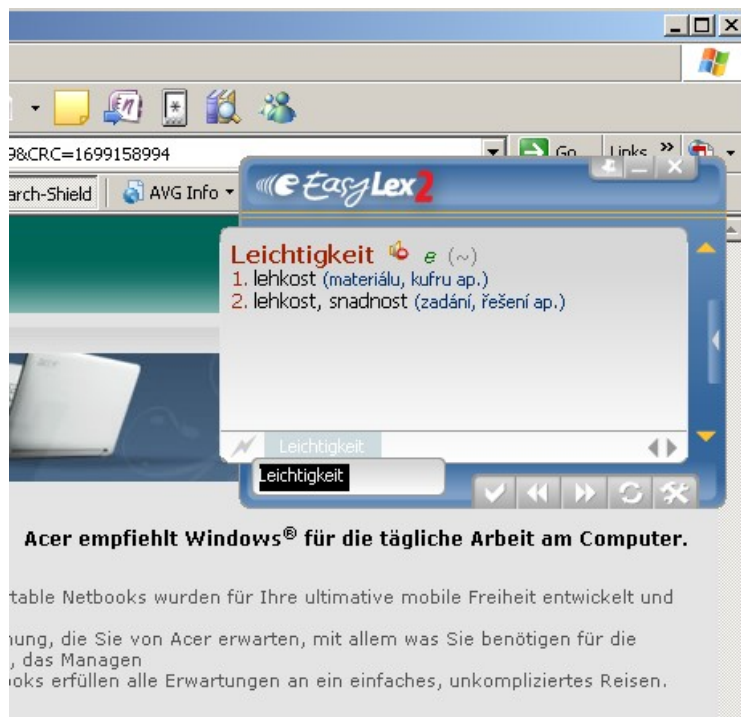
Rozsahy slovníků

Oba jazyky byly nainstalovány ve variantě PLUS, tedy s následujícími rozsahy:

Počty jsou v tisících	Počet hesel	Významů	Příkladů	Překladů
Angličtina	114	157	7	282
Němčina	96	129	5	201

Porovnejme se slovníky z řady Lexicon5:

Počty jsou v tisících	Počet hesel	Významů	Příkladů	Překladů
Angličtina	115	177	104	581
Němčina	115	164	82	361

Obr. 2

Vzhled Easy Blue

Porovnání s jinými elektronickými slovníky na trhu, které jsou přibližně stejného kalibru:

- A-Č slovník, který je součástí PC Translatoru 2000, LangSoft & SOFTEX Software;
- A-Č PRODIGT, Stormware, s vypnutými slovníky lékařským, obchodním a zemědělským; v případě N-Č vypnut ekonomický slovník;
- A-Č a N-Č slovník Winged 2000.

Tak říkájíc mimo soutěž porovnáni i s:

- A-Č Hais – Hodek, LEDA (dále jen VACCA)– aby se zjistilo, zda v EL2 chybí nějaká podstatná hesla.

Porovnávání prováděno standardní metodou = náhodným výběrem 10 posloupností po 10 heslech.

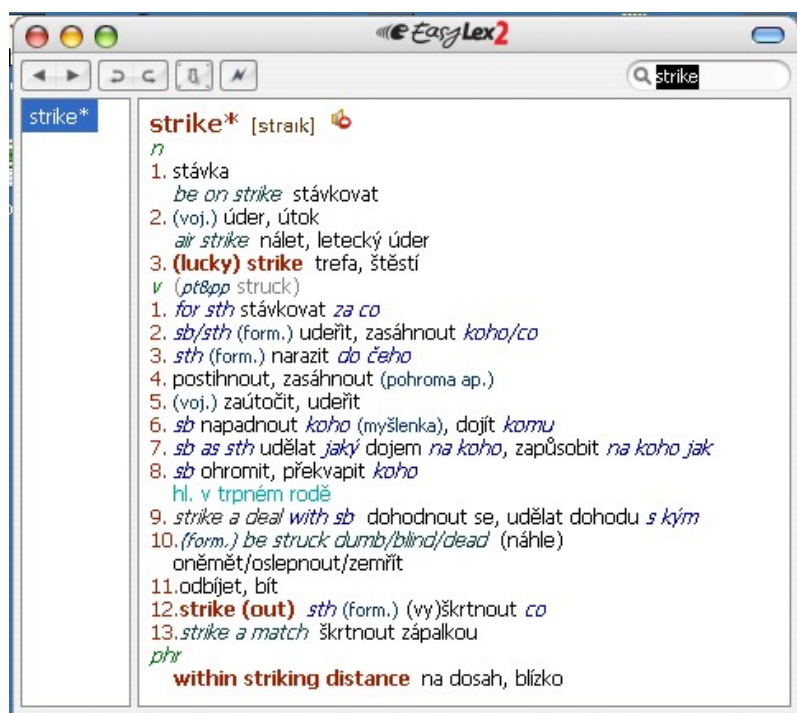
Výsledky:

Údaje jsou v %	Nenašel srovnávaný slovník	Nenašel EL2
1) A-Č PC Translator	9	14
2) A-Č PRODIGT	18	3
3) N-Č PRODIGT	16	4
4) A-Č Winged 2000	7	10
5) N-Č Winged 2000	8	14
6) A-Č Hais – Hodek	3	25

Poznámky:

- 1) U tohoto slovníku je do jedné databáze smíchána terminologie obecných slovníků s odbornými. Většina hesel, která EL2 nenašel je z oblasti ekonomiky.
- 2) A-Č PRODIGT je zajímavý svými odbornými slovníky (zemědělský, lékařský), obecný slovník je viditelně slabší než EL2.
- 3) N-Č PRODIGT – podobně jako A-Č, je slabší než EL2.
- 4) A-Č Winged je si s EL2 rozsahově nejbliže. EL2 má navrch v nových termínech (bonnet badge, stardom). EL2 nenašel některé amerikanismy (tee off).
- 5) N-Č Winged – větší rozptyl je dán odlišným přístupem ke složeninám. Winged vede jako samostatná hesla i složeniny, jejichž překlad je jasný ze základních slov, např. „Kundenkartei“. Takovéto složeniny nebyly započteny. EL2 ale překvapivě neznal i relativně běžné „milchen“, „sich ehalten“, „Matschreifen“.
- 6) Převaha jednoznačně na straně VACCA, zejména v počtu překladů, ale našly se i hesla, které VACCA nenašel, např. „star part“, „dump on“ či „subset“. Z těch 25 hesel, která nenašel EL2

jsem však většinu mohl považovat při četbě, nikoli překladu, za zbytnou, tj. lze bez znalosti takového slova možno číst dál bez ztráty smyslu věty.

Obr. 3

Vzhled Silver X, roztažený na větší plochu při hledání v obsáhlejších heslech

Vedle varianty PLUS je ještě v prodeji i EasyLex2, angličtina 37 000 hesel, němčina 36 000 hesel, cena každého 444,- Kč včetně DPH. Tyto malé slovníky jsem neinstaloval. Z výše uvedeného vyplývá, že verze PLUS má neoptimálnější hodnotu poměru cena:počtu hesel.

Obr. 4

Okénko nastavení slovníku, komunikačního jazyka, vzhledu a písma

Funkce - rozhraní

Základní funkce byly již popsány v recenzi slovníku synonym (http://www.jtpunion.org/spip/article.php3?id_article=1277).

- Mouse-Over = nájezd myši;
- Tvaroslovné hledání;
- Hledání bez diakritiky.

Pro dvoujazyčné slovníky jsou důležité i další funkce, jmenovitě:

- Kontextové vyhledávání (Obr. 5) v případě zadávání nájezdem myši – najedeme-li myši na „see“ a ve větě se vyskytuje frázové sloveso „see through“, program automaticky nabídne překlad tohoto slovesa.
- Automatická detekce výchozího jazyka – pokud máme např. otevřené 2 dokumenty, jeden v angličtině a druhý v češtině, stačí najet na slovo a slovník ihned dodá překlad.
- Pokud chceme větší plochu okna na zobrazení delších hesel, možnost volby vzhledu (z celkem 7) a následné roztažení myši (viz Obr. 3).
- Volba komunikačního jazyka (obr. 4) nezávisle na právě otevřeném slovníku – čeština, angličtina, němčina, francouzština, španělština, ruština.

Obr. 5

Okénko nastavení způsobu přebrání hesla a režimu vyhledávání

Poznámky – připomínky

- Rozhraní je natolik intuitivní, že v elektronické podobě je zcela postačující bublinová nápověda k jednotlivým ovládacím prvkům.
- Drobná nepřesnost v udávaném počtu hesel: na přebalu A-Č uvedeno 120 tis., pustíme-li aplikaci, dovíme se že Č-A je 63 tis. hesel a A-Č 52 tis. hesel, tj. v součtu 115 tisíc.
- Vzhledy rozhraní Easy Green/Blue/Gold, Toy a Vista obsahují 2 dvojice tlačítek: Předchozí/Další nalezené a Předchozí/Další v historii. Další vzhled Silver X má pouze dvojici Předchozí/Další v historii. Při tom tam je na ní dost místa.

Závěr

Pokud si porovnáme rozsahy slovníků v radě Lexicon5 a EasyLex2 PLUS, je jasný rozdíl v cílové skupině uživatelů: řadu Lexicon5 budou používat profesionální překladatelé pro hlavní jazyk, kde potřebují – vedle vyššího počtu překladů - i velké množství doplňujících informací, obsažené v idiomatických vazbách a příkladech. EasyLex2 má ze všech slovníků nakladatelství Lingea nejvýhodnější poměr cena:počet hesel. Bude tedy nejčastěji nasazen buď jako slovník druhého jazyka, který se může vyskytovat spolu s jazykem hlavním, nebo jazyka v němž si čteme ať již beletrii nebo odbornou literaturu v elektronickém formátu. Možnost miniaturizovat okénko slovníku (viz Obr. 1) spolu s možností zadávat dotazy pouhým nájezdem myši v editoru nebo webovém prohlížeči z něj činí ideální pomůcku při čtení cizojazyčné literatury. Při použití na malé obrazovce notebooku lze okénko slovníku „přišpendlit“ do rohu editoru nebo prohlížeče a mít tak prohlížeč na celou obrazovku. Aplikace zahrnuje možnost při instalaci nainstalovat také výslovnost. Domnívám se však, že příliš mnoho uživatelů tuto možnost nevyužije. Studenti každého věku rozhodně raději sáhnou po řadě Lexicon4 nebo Lexicon5 pro jejich funkce podporující výuku – předzpracovaná/vlastní témata, gramatiku, fonetické hledání. Typické nasazení = při četbě = výslovnost nevyžaduje.

Výrobce/poskytl: LINGEA s.r.o., Palackého 35, Brno, tel.: 541 233 160, e-mail:
info@lingea.cz, Web: www.lingea.cz
Cena včetně DPH: 888.- Kč.